Варна, Сѫббота, 9-й Априлий 1894 г. Брой 99

ЦѢНИ.

За абонирание на вѣстника:

За година . . . . . 10 л.
„ 6 мѣсеца . . . . 5 л.
„ въ странство за година 15 л.
„ старъ брой . . . 50 ст.

За обявленията:

1) Въ единъ стълбъ:
На 4 стр. за цицер. редъ 20 ст.
„ 1 стр. „ „ „ 1 л.—
„ другитѣ стр. „ — 50 ст.

2) Въ два стълба:
На 4 стр. за цицер. редъ—50 ст.
„ 1 „ „ „ „ 2 л.

За срочни (шестмѣсечни или годишни) обявления се правѣтъ важни отстѫпки.

АБОНАМЕНТЪТЪ ВЪ ПРѢДПЛАТА

Записванието на новъ абонатъ става всѣкога отъ началото на мѣсеца

Единъ брой 20 ст.

ЧЕРНО МОРЕ

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Основанъ въ 1891 година.

„Всичкитѣ права на свободата сѫ основани на правдата; за туй първата длъжность на свободата е да защищава правдата“.

АДРЕССЪ:

За писма статии и ржкописи
До Редакцията.
За пари (въ бонове и
До П. Бобче
Редакцията и
се помѣщ
№ 3
„Общ. Вѣстникъ“ — Варна.
Бобчевски,
централната
градина.

ията не отговаря за
ането на публикувани-
писма и съобщения, щомъ не
сѫ отъ специалнитѣ й
дописници.

Неупотрѣбенитѣ ржкописи се връщатъ, ако се платятъ пощенскитѣ разноски.

Неплатени писма не се приематъ.

Единъ брой 20 ст.

Всѣки абонатъ има право да си достави загубения брой, но току слѣдъ получванието на слѣдующия брой. Инакъ, слѣдъ туй врѣме, плаща като за „старъ“ брой, и то ако има.

Стопанинъ
П. Бобчевский.

Редакцията е взела за правило да не приема никакви поржчки, които не сѫ придружени съ стойностьта.
За обявленията се плаща слѣдъ първото публикуване.

Въ Българската Варненска Митрополия посѣщения за Великденскитѣ праздници нѣма да се приематъ.

В. ПАПАНЧЕВЪ

нѣма да приема на именния си день — Връбница.

Извѣстяваме на приятелитѣ и познайницитѣ си, че ний, до сегашни сгодеици, по взаимно съгласие се раздѣляме.

г. Добричъ, 30 Мартъ 1894 год.

Райна Донсузова.
Стефанъ Поповъ.

Хорстъ Валбрюлъ

оржжейний майсторъ изъ **Ваймаръ** (Германия) се умолява да се обади на Карло **Хиндерсинъ** въ **Ваймаръ,** за да приеме наслѣдството си. Всѣкий, който познава или е познавалъ мѣстожителството му, умолява се приятелски да съобщи писменно за туй; разноскитѣ ще му се заплатѣтъ.

СТАМБОЛОВЪ ПАДА.

Бѣше обичанъ този българинъ, г. Стамболовъ, до скоро врѣме. Бѣше врѣме, когато всичкитѣ симпатии на хладнокръвно равсѫждающия нашъ свѣтъ той държеше подъ расположението си. Бѣше врѣме, казваме, когато г. Стамболовъ хвърчеше радостно отъ сполука на сполука, отъ побѣда на побѣда въ политиката на нашето отечество. Имаше и тогава строгости, пакъ имаше прѣслѣдвания на личности, имаше даже жестоки онеправдания на личности изъ населението. Туй бѣше, когато той бѣше народенъ любимецъ; когато особенно той бѣше рѣкълъ: „народе мой, излъгахѫ те; хайде противъ коронокрадцитѣ!“; когато той поведе една, нека тъй да кажемъ, народоспасителна политика. Тогава именно имаше насилия дори и въ изборитѣ, но народътъ, въ болшинството си, не чуваше твърдѣ, не искаше да дава толкозъ голѣмо значение на тѣхъ, защото нѣмаше нормално политическо положение, народътъ, тогава не рачеше още да мрази и да вика за насилията, като гледаше прѣдъ себе си едно незатвърдено състояние на работитѣ; а прощаваше съ сѐ сърдце, като и се съгласяваше, че безъ никакви прѣчки и грѣшки не се може въ държавнитѣ интереси, управлявани сѐ-пакъ отъ смъртни хора. Но . . . всичко туй *бѣше.* Сега всичко туй е минѫло, е вече история отъ политическия нашъ животъ. Годинитѣ вървѣхѫ и онова, което оставѣхѫ слѣдъ себе си нишка по нишка, бѣше затвърдяванье на вече извършеното, бѣше, споредъ както самъ г. Стамболовъ постоянно твърдѣше и успокояваше свѣта, „консолидиранье на положението“, „прѣдаванье на мирни занятия“, „гарантиранье честь, имотъ и животъ на гражданитѣ“. День по день година по година, сѐ-тъй се проповѣдваше, до като, най сетнѣ, и всѣкой се убѣди, че наистина настава вече спокойно врѣме и за българския подданникъ.

И много хубаво. Всѣкой тъкмо това търси и за него търпи и прѣнася всички тегоби на държавата. А какво не търпѣ, какво не понесе нашийтъ българинъ за спокойствието си! И война посрѣщнѫ българинътъ, синове и братия остави по полета, не мили не драги, не опѣти, не причастени, исплака ги, търпѣ лишения отъ работната имъ сила, плащà на туй отгорѣ реквизиции, давà и помощи, направи всичко, което трѣбваше, само и само да издържи мѫкитѣ и да запази именно свободата си и спокойствието си. Току успокоилъ се или не, бѣше пакъ осѫденъ да оплаче и героя си — княза, изгонванъ и изнесенъ отъ пакостливи неразсѫдливи братия, върнѫ го, но пакъ го испрати съ сълзи. Търпѣ слѣдъ туй върволица отъ потрясения, жертвувà драги и мили синове по бунтове и убийства тукъ-тамъ изъ градоветѣ, спомогнѫ съ всичкото си сърдце и състояние на регенство и правителство, макаръ безъ изборъ отъ Народно Събрание—българи сѫ, рѣче, доказани патриоти сѫ, рѣче, нека да имъ се помогне, да поведѫтъ къмъ добро страната. Прие всичко, което то прѣдложи, прие и кандидатурата на новъ прѣпоржчанъ отъ него князъ, избра го, покани го, посрѣщнѫ го, постави го на височината му и подчини се на конституционната му власть. Пакъ мълчé и слѣдъ туй на много строгости, като се съгласи съ искателитѣ, че избранникътъ има нужда отъ заякванье на прѣстола, за да се докаже и прѣдъ Европа, че го обича и иска, че ще го пази, че ще жертвува и мило и драго, само и само да има залога на спокойствието си. И години мълчé, и години търпѣ, дори оплаквà и нови жертви за туй. И на всичко отгорѣ, отхвърли и споменъ за освободителната война, отхвърли всѣка признателность, като незаслужена, и даже прѣгърнѫ *австрийската* политика, за да заякчи станѫлото, за да види спокойствие и свобода въ дѣйствията си вѫтрѣшно. Години, казваме, отъ 1887 насамъ. Дохождахѫ нови избори, умълчаваше се. Дойде и 1891 год. И пакъ убийства на отлични наши мѫжье, и пакъ строгости, и пакъ прѣслѣдвания, и пакъ бѣсилки, и пакъ военни полеви сѫдилища! И пакъ търпѣ и мълчé. Почнѫхѫ се нови и нови нарушения на най-святитѣ права, за неприкосновенность, екстернирания и интернирания, боеве, лишение отъ свободата на личностьта, на жилището, на писмата, на всичко, и българинътъ пакъ мълчé. Дойде и 1892 г. Вмѣсто спокойствие, пакъ нови и още пò-тежки наложения: „търпи́ и дай пò-широки права на правителството, за да се бори съ Россия!“ Г-нъ Стамболовъ отиваше сѐ пò-надалечъ, и почнѫ пò на широко. Той прие, слѣдъ едни малки заеми, и единъ заемъ отъ 145 милиона върху гърба на българина, и то за да го плаща въ течението на цѣлъ цѣлепичъкъ единъ вѣкъ! Прие го отъ австрийска банка, Лендеръ-банкъ, за която знаменитий Емиль де Лавелé, искрений доброжелатель на българитѣ, казва, че е „подкрѣпена отъ милиони австрийски щикове“ („Балканский Полуостровъ“ — съчинение на Лавелé)! И прие го съ залогъ на държавнитѣ ни желѣзници и портове! И прие го съ задължение да прави желѣзници, въ които нѣма какво да се носи, освѣнъ австрийски стоки, за да бѫдѫтъ съ конкуренция всѣко вѫтрѣшно икономическо провдиганье въ бѫдѫще! И прие го за исплащанье въ такъвъ единъ дълъгъ срокъ, безъ да може да знае, какво може да стане въ единъ вѣкъ и колко ще бѫдемъ въ състояние да посрѣщаме най-аккуратно исплащанието му, та да не хвъркнѫтъ заловитѣ ни! Прие го тъй слѣпешката, само за политика, безъ да помисли, че всички онія държави, които сѫ правили тъй, сѫ се почти поробили вече икономически—западна политика! —безъ да помисли, че ни една умна държава днесь не прави такива опропастителни заеми, съ такива вѣчни срокове, прѣди да си опрѣдѣли отъ кѫдѣ ще го плаща, когато отъ друга страна и самъ признава, че желѣзницитѣ губѫтъ, а не докарватъ доходъ нито срѣщу лихвата и амортизацията! Такъвъ гробъ нѣмски приготви той за насъ, и пакъ иска още австрийска политика отъ българина!

Поумисли се вече свѣтътъ не на шега, като видѣ този заемъ, който се прокара и тъй стрѣснѫто, вѫтрѣ въ 10 дни, безъ да се обяви условието му пò-прѣди. Отпослѣ, наистина, г. Стамболовъ, чрѣзъ „Свобода“, хвърли заема върху г. Начевича, защото не можà да го оправдае, но и всѣкой разбра, че туй е прахъ, тъй като безъ съгласието и желанието на г. Стамболова, като глава на кабинета, заемътъ не бѣ възможенъ.—Но и туй не стигнѫ! До като хората разберѫтъ какво и какъ станѫ заемътъ, какви сѫ условията му, г. Стамболовъ удари още пò-нататъкъ: той поиска чакъ и измѣнението на Конституцията, за усилванието на правителството, съ увеличение правото си за кредитъ отъ държавната хазна, съ намалението на прѣдставителитѣ, съ намалението още веднъжъ и гласоветѣ, до само 26 души, нуждни за узаконяванье свои проекти, съ налаганье и партизанска воля върху тайното гласоподаванье и прч.!

Безусловно бѣше вече да се появи едно глухо роптание срѣщу него. Той го разбра, но, нá, наблѣгнѫ вече съ нечута дързость да натисне туй роптание съ полицията!— И задуши по този начинъ свободата на изборитѣ за великото народно събрание, като недопустнѫ *ни единъ* опозиционенъ бюлетинъ въ урнитѣ! Избори, съ еднакво мнѣние на граждани — това е абсурдъ, когато е работата особенно за измѣнения въ основенъ законъ. Г-нъ Стамболовъ явно и тържественно заяви, че иска „силно и трайно“ правителство, и прокара туй си желание само при една вече осѫдена отъ здравомислящитѣ българи камара.

Най-сетнѣ, и слѣдъ това измѣнение, трѣбваше вече да отдѫхне българинътъ свободно. Но . . . станѫ ли туй? Охъ, българино, кажù: станѫ ли туй? — Ти видѣ изборитѣ за обикновеннитѣ народни прѣдставители. Ти видѣ и допълнителнитѣ избори. Ти видѣ интернирания-та въ врѣме на изборитѣ. Ти видѣ арестувания въ врѣме на изборитѣ,— арестувания на граждани отъ лѣглата имъ срѣщу изборни дни. Ти видѣ *обѣщаното* отбрано съ „атове,“ събрание, за което се измѣни Конституцията. Ти видѣ държавния бюджетъ. Ти видѣ Башовския законъ. Ти видѣ отговора на г. м-ра въ отбраното „ат“овско събрание за интернирания; да, ти чу, че г. м-ръ вече съ силно правителство „по вѫтрѣшно убѣждение е рѣшенъ да взема и запрѣтени мѣрки“—което логически ти създава право да вземашъ и ти отъ своя страна запрѣтени мѣрки по свое вѫтрѣшно убѣждение (щомъ веднъжъ такива убѣждения сѫ позволени за спасението на отечество). Ти видѣ Разградъ, и свирѣпоститѣ на властьта, заедно и съ обвинението на разградчени, като бунтовници. Ти видѣ и Лопово—съ курщуми срѣщу безоржжни селени. Ти видѣ . . . ти видѣ още и Садина, екзекутирани!

Може ли, молѫ ви се, човѣкъ българинъ, въ жилитѣ на когото тече кръвта на честния Левски, на добл[illegible] Караджа, Х. Димитръ, Ботйовъ и [illegible] мѫченици българи въ Шипк[illegible] прч., — може ли човѣкъ, у когото т[illegible] българско сърдце, да удобри съ [illegible] и мирна съвѣсть всичкитѣ тия жест[illegible]сти на г. Стамболова и пакъ да му рѣче: „ти си български патриотъ“? Какъ може честна съвѣсть да побере мирно такова удобрѣние?—Не; тая съвѣсть, която би удобрила дѣлата на г. Стамболова и отсега нататъкъ, не е възможно да бѫде чиста. И самъ г. Стамболовъ, вече като съзнà, че изгуби всѣка почва въ народа, влѣзе явно въ пѫтя на принужденията и, ето, нарежда ги непоправимо! Той не може вече другояче никакъ.

Ето защо фактически г. Стамболовъ падна вече, а само оффициално още едва-едва се крѣпи. Той трѣбва да падне и оффициално вече. И пада злѣ, заслужено.

При таквозъ положение на г. С[illegible]болова, никакъ не е чудно, като [illegible] недоразумѣния и остри стълк[illegible] между събратията му. Ако не [illegible] прѣмѣнно пакъ скоро, той вече остава простъ, обикновенъ гражданинъ, изложенъ да чуе и всичкото онова пълно порицание, отъ което днесь само законитѣ още го запазватъ. . .

Скарали се въ министерския съвѣтъ играли сѫ даже плѣсници, сѫщинската причина на които позволѣте ни да не кажемъ сега. Военний министръ се тегли въ оставка, като обявява дуелъ на г. Стамболова. Разврѣзската остава въ ржцѣтѣ на Княза ни, който вече идѣлъ тия дни.

Какво ще стане? *Много, много е възможно,* но ако разврѣската върви по обикновенъ конституционенъ редъ, явява се въпросъ: *кой ще наслѣди военния министръ?* За кого *ще се съгласи* да подпише указъ Князътъ? Ще видимъ. Ний не допущаме само това, че г. Стамболовъ ще се рѣши да приеме или даде на гражданско лице военния министерски портфейлъ, защото нашата войска е въспитана въ русска дисциплина. . .

Както и да се разрѣши, обаче, тая криза, тя не може вече да носи нѣщо добро въ всѣкой случай за г. Стамболова. Неговото властвуванье прѣкарва послѣдния си периодъ. Той сигурно пада и ще падне.

Тукъ не трѣбва да испускаме отъ внимание и това още важно обстоятелство, че наскоро нашийтъ Князъ е ималъ *дълготрайна* частна ауденция при Австрийския Императоръ. Какво ни носи тая ауденция—не е извѣстно, разбира се; но ний сѐ се ласкаемъ съ надѣждата, че Австрия е въ състояние да разбере, че моментътъ е много рискованъ: ако народното негодование, изблицнѫло тъй ярко по поводъ на толкова насилия върху граждани, не бѫде удовлетворено, *почвата на австрийската политика ще бѫде рѣшително пропаднѫла въ България, като неминуемо послѣдствие.*

СЕДМИЧНИ БѢЛѢЖКИ

ВЖТРѢШНИ.

— *Читателитѣ ни виждатъ, че правителственнитѣ вѣстници ни кръщавать за „русски“ и „руссофилски“ органъ. Тѣ така сжщо виждатъ, че всички противни на правителството вѣстници се дѣлжтъ и отдѣлжтъ единъ отъ другъ, а вкупомъ всичкитѣ отдѣлжтъ отъ „Своб. Слово“ съ партизанска претенция, да прѣдставжтъ „Своб. Слово“, като изолиранъ и чуждъ за обществото.*

Русска политика ний никога не сме водили ни публично, ни частно, защото, прѣди всичко, ний сме били и сме партизани на самостоятелната наша държавна политика, безъ всѣкакво русско или нѣмско влияние, колкото туй е възможно въ границитѣ на политиката. А относително „Своб. Слово“, като познаваме добрѣ и субъективнитѣ възгледи и принципиалнитѣ политически стрѣмления на обществото, обявяваме и категорически, че **поддържаме всецѣло съединената оппозиция**, *особенно програмата ѝ, и* **ще ѭ поддържаме съ всичкитѣ си сили до тогава**, *до когато се вземе властьта отъ едно министерство, излѣзло отъ* **нови избори** *и* **камара**. *Тогава вече ще гледаме програмата и дѣятелностьта на правителството и ще се държимъ самостоятелно. Срѣщу сега властвующето министерство ний се обявихме по принципъ противни и сме длъжни да се боримъ съ него по всички прилични и законни срѣдства. Въ интереситѣ на нашия народъ, ний намѣрваме тжви си поддържка къмъ съединената оппозиция за необходима и диктувана отъ здравия разумъ, и за туй изпълняваме нашъ дългъ отъ своя страна, като публицисти.*

Имаме слѣдното за публикуване:

Редакцията на в. „Черно Море“.

29-й Мартъ н. г. Разградскитѣ граждани, събрани на частно събрание, протоколирахѫ щото помощитѣ, събирани отъ разни мѣста изъ Княжеството България и странство за с. Садина, да се испращатъ до избранитѣ за тая цѣль кассиери: Бончо Радановъ или Василий Ненчевъ, които ще издаватъ и надлѣжнитѣ квитанции на вносителитѣ. Слѣдъ свършване на всичко, ще се прѣдстави равно-смѣтка, която ще бжде обнародвана въ в. „Своб. Слово“. Молимъ редакцията да даде гласность чрѣзъ печата на настоящето.

Гр. Разградъ, 5 Априлий 1894 год.

Отъ Бюрото.

— Въ минжлия си брой, като дадохме резолюцията на митинга, станжлъ въ Шуменъ, забѣлѣзахме, че обръщанието на Шуменци къмъ Публичното Мнѣние *може* да бжде тълкувано (отъ „патриотитѣ“ край правителството, разбира се) като незачитание къмъ Короната. Сега, съ удовлетвие констатираме, че тамошний в. „[illegible]“ отхвърля всѣка подобна мисъль отъ сърцата на Шуменци и обяснява, че сж написали тъй, само за да подканятъ и другитѣ [illegible] да направятъ такива-же протести срѣщу беззаконията на властьта.

[illegible] на тъй обяснено *своевременно*, прѣди да се чуе какво да е обвинение по митинга, е найдобрата гаранция за добритѣ намѣрения на Шуменци съ митинга и ний отъ сѐ сърце се радваме, че е отъ отнета на властьта едно нейно обикновенно срѣдство за да искарва всѣки доблѣстенъ гражданинъ, като „бунтовникъ“.

Остава ни възможность, слѣдов., да разискваме всестранното значение на този митингъ, а това ще направимъ наскоро.

— Излѣзълъ е въ гр. Сливенъ „патриотически“ вѣстникъ *„Народно Знаме“* срѣщу тамошния оппозиционенъ в. „Сливенъ“.—Какъвъ тамьянъ се кади тамъ на „българския патриотъ“ г-на Стамболова! Но—много кжсно вече. „Народно Знаме“ не знае хичъ за екзекуцията и интерниранията въ България, а на икономическото ни положение гледа, като на цъфнжлъ карамфилъ . . . Блазѣ му! Прѣдставляваме си съ каква саркастическа усмивка е взелъ г. Стамболовъ на ржка в. „Нар. Знаме“, като познава точно и вѣрно всичко това, което е надраскано изъ него.

— Четемъ въ в. „Своб. Слово“:

„В. *„Черно Море“* писало и в. *„Прогрессъ“* повтаря въ послѣдния си брой, че *Тончевъ* и *Странски* били подписали растрѣлването на Паница, а *Начевичъ* и *Тончевъ* били подписали растрѣлването на мнимитѣ убийци на Бѣлчева: Миларовъ и други. Всичко това не е истина; нито единъ отъ споменжтитѣ лица не се е намѣсвалъ въ тия дѣла, които и не сж ставали прѣдмѣтъ на разискване и на протоколи въ министерскитѣ съвѣти. Виновнитѣ сж се откривали отъ полицията, която е правила изслѣдванията въ участъцитѣ; слѣдъ това дѣлото се е прѣдавало на военнитѣ прокурори и сждилища. Други министри, освѣнъ Вжтрѣшния и Военния, не сж се никога мѣсили; простото любопитство даже на другитѣ министри по тия работи не се е задоволявало; и подъ прѣдлогъ, че въ интереса на раскриването прѣстжплението да не се разгласява нищо, Стамболовъ е отказвалъ да освѣтлява събратията си върху ходътъ на изслѣдването. Това отнасянье на Стамболова къмъ другаритѣ си е една отъ причинитѣ, за които тѣ не сж могле да отражтъ дълго врѣме въ неговитѣ кабинети. Стамболовъ е на власть отъ осемъ години, а горѣпоменжтитѣ лица, принудени отъ обстоятелствата да влѣзжтъ въ управлението, сж служили само по нѣколко мѣсеца и сж напущали, вопрѣки молбитѣ на Княза и на Стамболова. Това е голата истина“.

— Въ Силистра е почнжлъ да се издава *музикаленъ* вѣстникъ *„Кавалъ,“* за който бѣхме съобщили напрѣдъ, когато бѣше пустнжта покана за записване абонати. Музикалнийтъ този вѣстникъ се издава отъ г-да К. Маханя и Н. Бабачевъ. Абонаментътъ му е 6 лева годишно, а за ученици 4 лева. Прѣзъ всѣки три броя ще имало *музикално приложение*. Ще се издава два пжти въ мѣсеца.

— Въ Хасково г-да Н. К. Балабановъ и Г. Ив. Шумковъ сж прѣвели романа *„Мъртвитѣ Сибирски полета“* и извѣстяватъ въ покана за абонати, че ще го издаватъ по 2 коли седмично съ цѣна по 20 ст. брошурката. Въ романа, казватъ прѣводачитѣ, „се описватъ съ живи краски мжченията и теглилата на сибирскитѣ заточенници, тъй сжщо се откриватъ тайнитѣ на русско царския дворъ, дѣйствията на нихилиститѣ противъ династията на императоритѣ.“

Отъ наша страна, насърдчагаме г-да прѣводачитѣ въ издаването на романа, и прѣпоржчваме на читающата публика, да го приеме.

— Ще помнжтъ вѣроятно нашитѣ читатели, че въ Ноемврий мин. година г-нъ Краевъ, Прѣславский народенъ прѣдставитель, бѣше издалъ брошура *«И отъ мене нѣколко думи,»* отъ която, брошурка, ний бѣхме поставили прѣдъ вниманието на читателя послѣднитѣ нѣкои бѣлѣжки на г. Краева, относително пжтнитѣ си пари, които отишълъ да получи при касспера на Народното Събрание и му дали по вече отъ колкото слѣдвало. За тая именно работа, г-нъ Краевъ е осжденъ отъ Шуменския Окр. Сждъ на двамѣсеченъ затворъ. Какво се постига съ това осжждание и да ли присждата събаря думитѣ на г. Краева, като клѣветически и оскърбителни — това и самъ читательтъ може отлично да разбере.

Блазѣ на тая законность, която не допуща доказванието на истината!

МѢСТНИ.

— Ехъ, имаме си баремъ една залъгалка тука, за да се порастушваме сегисъ тогизъ съ нежъ между съгражданитѣ си край другитѣ работи. Сѣща се всѣкой, вѣроятно, че думата ни е за кьопавичката ни „Правда“. Нѣма какво свѣстно да намѣримъ въ тая толкозъ нещастно орисана ирония на журналистиката ни, но, нели е сѐ пакъ правителственъ вѣстникъ, не е злѣ поне да посочваме огледалото на тукашнитѣ правителственни сподвижници. Аслѫ правителственнитѣ вѣстници въ послѣдньо врѣме вече сж се обрнжли съвсѣмъ на безсъдържателни и пасквилни хартии: въ тѣхъ не се срѣща вече нищо занимателно, никакво истинско оборване на толковато противни тѣмъ мисли и аргументи, а съдържанието имъ е исключително лъжи, псувни и клѣвети срѣщу оппозицията, подъ управителния тонъ на главния псувачъ „Свобода“.

Отъ послѣднитѣ броеве на нашата тукъ глупава посестрима се вижда ясно, че тя, бедната, се разсърдила живо и току се мжчи да се оправи нѣкакъ, за да ни погледне втрѣнчено въ очитѣ, по подобие на кака си „Свобода“. Ала много „долия орѣховица“ си е (както се изразява „Защита“), че не знае и не може нито да се пази, а камо ли да върши работа! . . .

Поискали бѣхме отъ лигавата тая „Правда“ да се залови за нѣкои нешеговити въпросчета по вжтрѣшната политика, та да ни убѣди, че наистина правителството си е въ границитѣ на законитѣ, че да ѝ каже всѣкой „браво!“ Писали бѣхме, че тя не е отговорила на очакванията и че за туй се крои вече новъ вѣстникъ „Источна България“, като и разсказахме историята на происхождението му, т. е., че е плодъ отъ три засѣдания на чиновници въ окржжното управление. Пжтьомъ се докоснжхме и до лицата, които пишжтъ „Правда“ и които ще пишжтъ „Источна България“.—На всички тия какво мислите, че отговори *Свободиното* уродче? Много лесно. Бобчевский билъ злобенъ, билъ се перѣлъ като голиатъ, билъ пехливанинъ публицистъ и билъ искалъ да става „държавенъ мжжъ за да опропасти независимостьта на милото ни отечество“. И естественно слѣдва отъ туй, че всичко писвано отъ него е само „гнусно наво негово изобрѣтение“, „лъжа, лъжа, дърта лъжа“! Ний чакахме да кажжтъ „лъжа е“ и писаното за митинга тука, но, види се, забравили го пъкъ него . . . Статията ни „Военната екзекуция“ била „исчерпанъ вече въпросъ“ и *умната* „Правда“ не се занимавала съ „истрити работи“, макарь въ сжщия брой първата страница е за екзекуцията! Статията ни „Отговорътъ“ била пакъ „истрита работа“ и „маханàта“ за г. началника на тайния кабинетъ била проста работа, защото *тъй било вече въ употрѣбление у насъ* за думитѣ „Господарь“ и „поданници“. А събранията за „Источна България“ били лъжа дърта.

Какво можешъ да кажешъ на всичко туй? Оставѣте другото, ала туй—лъжата?—Ай, будало „Правдо“! Ти прѣсмѣтвашъ, че чиновницитѣ *не смѣятъ* да кажжтъ въ печата: „присжтствувахме въ събранията и прие се отъ насъ откриването на „Источна България“, а тжви пъкъ тѣхна несмѣлость ти бива достатъчна гаранция, за да можешъ да кажешъ „дърта лъжа“ нѣмъ! Глупава си, бе! Ти не прѣсмѣтвашъ и друго нѣщо, именно, че съ тжви си публична безхарактерность още повече отвръщашъ отъ себе си не само цѣлъ градъ, който добрѣ знае и говори това въ всѣко мѣсто, но и самитѣ чиновници, които заставяшъ да мигатъ! Защо излѣзнашъ ти, ако не да задържишъ партизани за правителството, за да не се отбиватъ отъ него, както вече се убѣдихѫ и убѣждаватъ всѣки день правителственнитѣ, и именно и единственно за туй испъкнжти на срѣща ни? Колко пари струвашъ, като за туй се осмѣляваш ще да ни казвашъ „безочливость“, „лъжци“, „скандалъ“, „разврать“? Кой заслужва тия епитети, я кажи! Хората при „Свобода“ правѭтъ и шашарми, но сѐ пѣкакъ *по-опитно*, ами ти бе, лигавщино н'една!

Хубаво, нека да допустнемъ, че *лъжа* сме писали. Ами тъй ли се опровергава тя? Като мислишъ, че чиновницитѣ *не смѣятъ* да кажжтъ *„истина е“*, мислишъ ли да кажжтъ *„лъжа е“*? Ний приемаме, ето публично, да кажемъ, че сме *лъжци* и *безочливи*, както ти се иска и тебѣ, но . . . знаешъ ли какво *но*? *Г-да началницитѣ на учрѣжденията въ Варна да ни дадѫтъ опровержение съ саморжчни подписи, че нито събрания три сж ставали за откриване вѣстникъ, нито се е рѣшавало и кръщавало вѣстникъ „Источна България“*. Ний не хвърлихме обща дума, ами указахме и напрѣдъ на *„всички* началници на учрѣжденията“. Нека се обадѫтъ именно тѣ, че лъжемъ! Тамъ сж били кос-коджа чиновници, разни прѣдсѣдатели, прокуроръ, нотариусъ, слѣдователь, окржженъ и митенъ управители, учил. инспектори, директори и прч. и прч. Могжтъ ли да подпишжтъ тѣ таквозъ чудо, за да станжтъ за смѣхъ и на дѣцата? Ний отваряме първата си страница за опровержението имъ и ще го напечатаме съ голѣми букви, колкото „Правда“, само дайте туй опровержение! Хж-де!

Гиди, лигава „Правдо“, гиди! Какъ не те е срамъ отъ гражданитѣ!

Другъ пжть да си испичашъ добрѣ ума кога ще лъжешъ. Вторий пжть вече те изобличаваме. Помни, че на лъжата биватъ кжси краката.—Нещастенъ е Стамболовъ, че останжлъ на тебе да го защищавашъ!

— Изъ вѣстницитѣ се писа, че въ нашия градъ било се съставило едно дружество *стъклярско*, което се утвърди и съ Княжески указъ. Това извѣстие не съобщихме и ний, макарь и да е тукашна работа, а се умълчахме. Не ни изненада то, защото ний, варненцитѣ, обикновенно всичко знаемъ, но само че обичаме да се правимъ май на ахмаци. Българщина, разбира се. Можете да вѣрвате, че и сега на дали бихме се обадили, ако, отъ една страна, не се отиваше пó далечъ, та да почне да заболява, и, отъ друга страна, ако „патриотитѣ“ не се залавѣхѫ да показватъ чисто чело съ вѣстници, като се осмѣляватъ дори и да бдѫтъ ужъ за поведението на честнитѣ граждани, съ цѣль да ги сплашватъ и окалватъ . . .

Всѣкой, който е прочелъ обявлението за подписка на акции отъ туй дружество, ще да е забѣлѣзалъ вѣроятно, че тжви подписка се открива отъ нѣкакъвъ си „директоръ“ *Продромосъ Басмаджиянъ*. Естественно се запитва човѣкъ: още акции не записани, а «директоръ» има—каква е тая работа, *кой го е избралъ*, когато още акционерско събрание не може да има? Странно, не-ли? Но още: дружеството обявява капиталъ отъ 200000 лева, а между туй акции се продаватъ **само** сто и петдесеть по 100 (или 200—все едно) лева! Ако не сж само 150 обявенитѣ за продань акции, нека всѣкой акционеръ се обади, да ги прочетемъ . . Е, кажете, сега, каква е тжви работа тъй?

Ще се чуди читательтъ, за да разрѣши тая гатанка, и не ще може да ѭ разрѣши. За да го очудимъ още веднъжъ, ний ще му съобщимъ още и едно дребно обстоятелство: стъклярската пръсть лѣжи въ района на Гебедженската (Бѣлевската) селска община, Варненска околия, на желѣзно-пжтната линия, първа станция отъ Варна. И Гебедженското общинско управление е дало експлоатацията на тжви индустрия за 15 години на нѣкой-си *Продромосъ Басмаджиянъ* по 1000 лева на годината. А единъ англичанинъ за сжщата експлоатация давалъ 12000 лири стерлинги! — Постановлението на Гебедженския общински съвѣтъ за даването на експлоатацията Басмаджияну се утвърди отъ Министерския Съвѣтъ.

Кой е този *Продромосъ Басмаджиянъ?* Отъ акциитѣ сж купили *на вѣра* и трима чиновници по разни вѣдомства. Имената имъ *знаемъ*.

Ще видимъ, да ли ще можемъ да разузнаемъ пó-подробно, *на кой корень е посѣта рѣпата*, та да удовлетворимъ читателя, който безсъмнѣнно ще да е полюбопитствувалъ вече отъ това до тукъ. . .

Ако ще излѣзва «Источна България,» даваме му думата по туй съобщение; ако не — нека и глупавичката „Правда“ да събере умъ и да ни освѣтли.

— Въ Девненската и Карахюсеинска селски общини, Провадийска околия, се е открила карриера на камънье. Двѣтѣ общини съ постановления, утвърдени отъ Министерския Съвѣтъ, сж дали експлоатацията на карриерата за **25** години на нѣкой-си *Продромосъ Басмаджиянъ*, който ще продавалъ камънье по 5 лева на кубич. метъръ. Отъ своя страна този Продромосъ говорилъ, че ще направи добро на Девня, като щѣлъ да издѣйствува сигурно направата на желѣзница отъ Девня до Гебедженската гара.

— Нѣкой-си *Продромосъ Басмаджиянъ* е подалъ заявление въ тукашната община, за да му отстжпи мѣстото край морето, задъ карантинния червенъ фенеръ, въ улица „Фердинандъ,“ съ задължение да направи една каменна стѣна къмъ морето въ това мѣсто. Общинаритѣ още не сж се произнесли, но не е чудно да уважжтъ това заявление.

Като варненски граждани, ний протестираме това исканье най-енергически. Варна располага съ бюджетъ горѣ-долу милиненъ и, ако има нужда отъ стѣна, може да си направи. Освѣнъ туй, ще дойде врѣме, когато това мѣсто тамъ ще струва стотини хиляди лева и нѣма право общината да си играе тъй съ общинскитѣ имоти. Отваряме очитѣ на градскитѣ съвѣтници, като мислимъ, че ако нѣкои ѣдѫтъ агнета изъ кръчмитѣ отъ Продромовци, не всички сж забулили, най-сетнѣ, лицата си.— Внимание върху материялнитѣ интереси на общината, г-да! Единъ день ще милѣете и вий сами за направеното си, защото поройтъ отива, но тинята остава. . . .

— Градското ни Кметство гласи да прави заемъ отъ *два милиона* отъ Българската Народна Банка. Ако нѣма у никого отъ съвѣтницитѣ съвѣсть, само тогава ще повѣрваме, че този *чуденъ* заемъ ще се сбждне.

Г-не Р. Матѣевъ! Вий варненски гражданинъ ли сте и мислите ли да живѣете въ Варна?

— Въ града ни се почнж издаването на още единъ *грѫски* вѣстникъ *„Евксиносъ.“* До колкото сж вѣрни свѣдѣнията ни, този вѣстникъ има за цѣль да се расправя съ в. „Одиссосъ“ тука.—

Желаемъ му успѣхъ, като го виждаме, че е работа на мѣстни граждани.

— Ний не споменжхме въ вѣстника си за ед на възмутителна сцена, която се изигра въ тукашния окр. затворъ. Не искахме, защото мжчно ни бѣше да расправяме такива недостойни работи въ случаи, когато играе животътъ на човѣка, макарь и изродъ на обществото. Но тукашний в. „Правда“ храни свѣта, съ празднатa си чотура, съ работи, церемонията на които го въсхищаватъ; туй ни кара да отбѣлѣжимъ сжщностьта на тая *новина* въ печата, като желаемъ щото и самóто централно правителство да вземе урокъ отъ случая, че да не се обръща исканото му внушение въ отвратителна ирония прѣдъ обществото.

Единъ билъ осжденъ на обѣсване. Присждата му окончателно подтвърдена и распоредило се за обѣсването. Между туй желаяло се и прощаването на живота му и замѣняването му съ 20 годишенъ затворъ. --Назначило се обѣсването на 29-й Марта, *по 3 часа слѣдъ пладнѣ* въ двора на затвора, *прѣдъ самитѣ врати и прозорци на арестантитѣ*. Туй назначение на врѣмето било се съобщило и въ София. Какво впечатление е направило на ония, които сж затворени, между друго, и за поправление, като гледатъ тая жестокость отъ Правосждието прѣдъ очитѣ си,—това читательтъ самъ нека да съобразява. Но не стигнжло туй пладнѣшко лишение отъ животъ на единъ окаянъ общественъ изродъ, а трѣбвало пó тържественна церемония: дозволява се и присжтствието на градската *публика*, хемъ съ *билети* отъ общината и прокурора, и съ условие, за да не бждѫтъ пъкъ и повече отъ 20 души! Разбирате отъ туй, че градътъ е билъ прѣдварително извѣстенъ. Това таквозъ распорожданье хубавичко доказва, че правителственнитѣ хора у насъ сж расположени да даватъ подобни публично забавления, като въ срѣднавѣковна арена . . . Но—пó чудното е тая гарнитура: телеграмата за помилването е дошла *още отъ сутриньта*, и тая телеграмма се е узнала вече дори и въ града—отъ всички, прѣди 3 часа.

Къмъ 3 часа прѣдъ затвора и правителственния домъ—навалица отъ любопитни. Говори се изъ нежъ, че *щѣлъ да се бѣси единъ убийца, но на бѣсилката щѣлъ да се прости!* Въ двора на затвора сж се прѣсторили на сериозни и важни: попъ, полиция, прокурори, началници, телеграфисти и публика, за да видѫтъ приятното врѣлище. Попътъ утѣшава, исповѣдва, причастява, а осжденийтъ, уплашенъ, прѣнесенъ вече мисленно, съ испопукани джуки, се исправилъ прѣдъ бѣсилката, готовъ да увисне, когато му се съобщава Височайшата милость . . .

Какво било туй—церемония на прощаването! Колко жестокосърдечно мжченье ѐдного нещастника,—рожба на общественото въспитание! Колко глупава постжпка е тая, когато привлича всички симпатии къмъ прѣстжпника, макарь и убийца, щомъ е всепавѣстно, че помилването отдавна е на ржка у екзекуторитѣ и че всичката тая сцена е само една жалка комедия отъ тжпи сърдца и недостолѣпни прѣструвки! . . .

А знаете ли какво се казва на навалицата? —»*Стамболовъ простилъ осждения*«! Не е тогазъ излишна къмъ послѣдното и една прилична притурка отъ насъ: за това вече извършено обикновенно прѣстжпление въ присждата нѣмаше ходатайство за помилване, а въ присждата за още неизвършеното прѣстжпление на Паница ходатайство за помилване имаше.

— Нашитѣ прокурори сѐ въ апелации отиватъ, като че тукашний прокурорский паркетъ е испитателенъ пунктъ на прокурористѣ!

Г-нъ Юрд. Данчевъ, тукашний прокуроръ, е прѣмѣстенъ за членъ въ Търновския Апелативенъ Сждъ, а на негово мѣсто иде тука г-нъ д-ръ Константиновъ отъ Руссе. Г-нъ д-ръ е сжщий, който прѣди двѣ години бѣше тука членъ и по донесения, че мирише на русски ботушъ, бѣше уволненъ.

Като испращаме г-на Юрд. Данчева, ний му пожелаваме да поправи поведението си въ бждѫще, като политикъ. Той, може би, мислѣше, че е забилъ колъ въ Варна, та не искаше да знае за чувствата на варненци, а струваше му се, че „Черно Море“ е въ ржчичкитѣ му, но . . . измами се и, ето, той си отива, пъкъ ний оставаме да испращаме още много данчевци. Негова милость искаше дори да ни се прѣпоржчва, като оппозиционеръ, изразяваше съжаленията си прѣдъ наши приятели, за че възбуждалъ дѣла по печата. Но видѣ той, че не си поплюваме като за него политически приятели, ами давахме антрефилета и статии, които удрѣхѫ и него косвенно по лицето, като човѣкъ и българинъ. Ще помни той дълго нашето „Черно Море“.

— Богослужението въ Варненскитѣ Български Църкви прѣзъ Страстната Седмица и въ Недѣля »Въскресение Христово», ще става по тая программа:

1) Послѣдването за Жениха (бдението) въ Недѣля вечерь Връбница, Великий Понедѣльникъ и Вторникъ ще се захваща на $6^1/_2$ часа слѣдъ пладнѣ.

2) Часоветѣ и Прѣждеосвѣщенната Литургия въ Великий Понедѣльникъ, Вторникъ и Срѣда ще захваща на (7) седемъ часа сутриньта.

3) На Великий Четвъртъкъ утренята съ маслоосвѣщението, ще се захване на (6) шесть часътъ сутринята;

4) Четението на 12-тѣ Евангелия въ Великийтъ Четвъртъкъ ще се почне на $6^1/_2$ часътъ вечерята;

5) Въ Великийтъ Петъкъ четението на часоветѣ и вечерята ще се захване на (8) осемъ часа прѣди пладнѣ.

6) Въ великата Сѫббота, опѣлото ще се почне на (2) два часътъ подиръ срѣдъ нощь.

7) Въ Недѣля Свѣтлото Въскресение Христово Богослужението щé се захване на (12) дванадесетъ часа срѣдъ нощь;

8) Вечерята на сѫщий день, ще се чете само въ Съборната Църква „Успѣние Прѣсвѣтия Богородици“, а ще се захване на ($9^1/_2$) деветь и половина часа прѣдъ пладнѣ.

— Вѣстникътъ ни е пакъ подъ сѫдъ. Колкото много и да се пазимъ, съ амбиция, да се съгласимъ съ закона за печата до най-възможнитѣ му граници, не можемъ и не можемъ! Читательтъ е най-добрийтъ свидѣтель, колко много избирахме думи и изражения, за да не попадваме за нищо и никакви работи подъ сѫдъ и да се товаримъ на пусто съ не по силитѣ ни разноски. Но не, та не! Не напраздно г. Карагьозовъ въ чиновническото събрание бѣше казалъ: „на „Черно Море“ *ний* гледаме като на единъ доста сериозенъ вѣстникъ и за туй не си правѣте оглушки“. . . Като гледаме за какви работи ни закачѫтъ, не ще е чудно да обърнемъ съ дебелия край, та, и така и така нѣма да бѫдемъ спокойни, поне да има защо да теглимъ колàта . . .

За любопитство на читателитѣ си ний имъ даваме антрефилето, което е окачествилъ г. прокурорътъ Данчевъ за прѣстѫпно и го прѣдава въ наслѣдство на замѣстника си:

„Отчисленъ е добрѣ извѣстний намъ дългогодишенъ безпристрастенъ прокуроръ, г-нъ А. Андрѣевъ, старецъ вече, на послѣдньо при Търновския окр. сѫдъ. Отчислението му било за туй, че отказалъ *на исканьето на министра на Правосѫдисто,* да възбуди едно углавно дѣло по печата срѣщу в. „Работникъ“, по причина, че не виждалъ прѣстѫпление.

„Дѣйствително, по нашата углавна процедура, прокурорите възбуждатъ прѣслѣдване*ето по свое сѫдейско убѣждение* за сѫществуването на извѣстно прѣстѫпление и, като така, тѣ обвиняватъ и въ сѫда, само защото *сѫ убѣдени* въ виновностьта на субъекта. Това е святото назначение на Правосѫдието, *изрично* положено въ сѫдебнитѣ ни закони. По тѫзи причина, и всѣко искане на министра на Правосѫдието, макарь да се счита той и за главенъ прокуроръ, е нищо друго освѣнъ *беззаконие.* Но дѣ у всички прокурори такъва законна независимость! Тѣ, отъ страхъ, че ще бѫдѫтъ отчислени и *че ще останѫтъ да умрѫтъ отъ гладъ въ България,* въ по-голѣмия си процентъ ставатъ лакеи на партизанствата и чрѣзъ туй уроняватъ и висотата, святостьта, истинското назначение на Правосѫдието въ отечеството си, като развратно крилѫтъ лакейството си подъ ужъ прокурорското си убѣждение! Колко печална слабохарактерность, като се съобрази и влиянието, което се навѣва чрѣзъ неѫ и на сѫдитѣ!

„Въ епохата на днешната тирания онія чиновници, които се отказватъ отъ изпълнението на *беззаконни* искания и разни други лакейства въ врѣда на сѫдейската независимость и висота, заслужватъ всѣка похвала и отбѣлѣзване. Само такива характерни хора сѫ надѣждата и утѣхата на родината ни. Всѣкой би разбралъ каква сила би придало на Сѫдебната Власть независимото държане на *всички* сѫдии и прокурори: тогазъ полицейщината не би се надѣвала на развратно правосѫдие и би се стегнѫла въ границитѣ на законитѣ. Може дори сѫдия или прокуроръ да бѫде правителственъ партизанинъ, но никога не се е оправдавало намѣсването имъ въ политическитѣ тия партизанства, още повече у насъ, като се взема въ внимание, че намѣсването имъ пъкъ въ опозицията се счита за страшенъ ужасъ и тозчасъ се изпѫжда; слѣдов., равноправность нѣма, за да получи правилно приспособление. Нема има съвѣстенъ сѫдия, който да удобрява поведението на извѣстния Драмовъ? Нема *правителството* е справедливо, като държи и поощрява държавнитѣ служители въ полза на властвующитѣ партизани, а ги натирва, като сѫ опозиционери? Правителство и партизанство се съедини у насъ, но туй е развратъ.«

Съ туй антрефиле се докачали сѫдитѣ, прокурорите, министра—топтанъ всички! Хубаво, най сетнѣ, но ще ни ожесточѫтъ — и това нека мислѫтъ. Ний нѣма да паднемъ, защото знаемъ „Аврамъ дѣ копае корени“, па знаемъ и съвсѣмъ другояче да пишемъ. Мокрия отъ дъждъ се не бои—ний сме прѣтръпнѫли отдавна. Молимъ, да се помни тѫзи ни дума много хубаво и никакъ да не се мисли, че *не виждаме всичко,* което става около насъ.

— Г-нъ П. Костовъ, пом. сѫд. приставъ при този сѫдъ отъ Добричския участъкъ, билъ уволненъ. — Съобщаватъ ни, че г. Д. Списаревский билъ изискалъ уволнението му, защото г. Костовъ распространявалъ в. „Защита.“ — Истина ли е, г-не Списаревский?

— Печатното дѣло на стопанина ни останѫ да се разглежда днесь, по причина, че снощи бѣше вече кѫсно, когато се почнѫ.

— Помѣстяме въ този брой даденото намъ отъ единъ приятель *«едно прошение»* отъ нашитѣ търговци по концессията на А. Давидовъ & С-іе. Заслужва да се поддържи то отъ търговцитѣ и на другитѣ градове.

ПИШѪТЪ НИ ОТЪ:

БУРГАЗСКО
ОКР. УПРАВЛЕНИЕ.
ОТДѢЛЕНИЕ I.
№ 4651

До Господина
Редактора на вѣстникъ
„Черно Море“.

Възъ основание на чл 11 отъ Закона за печата, моля да помѣстите въ единъ отъ най-ближнитѣ броеве навѣстника Ви слѣдующето:

Въ брой 98, стр 2 колона 4 на издаваемий Ви вѣстникъ „Черно Море“ е напечатано едно антрефиле, съ което, казвате, Ви съобщавали отъ тукъ, че нѣкой испророкувалъ, какво прѣзъ идущето лѣто щяло да има контрабандисти, та затова били вписани въ тазъгодишний бюджетъ 5000 лева за наемъ на едно параходче, че за тая цѣль, било наето параходчето на тукашний гражданинъ Г. Тотевъ, че суммата била вече употрѣбена и че мѣжду другото имало и не писано условие, по което „прѣстолосъздателятъ“ и Бургазската бюрократия“ щяли да се расхождатъ по прѣлестнитѣ брѣгове на тукашний заливъ.

За възстановление на самата дѣйствителность, нека ми бѫде позволено да Ви заявя по най-категорически начинъ, че, ако това Ви е съобщено отъ тукъ, то ваший перфиденъ съобщитель най-гнусно лѫже.

Истина по мое ходатайство и по ходатайството на управителя отъ тукашната митница, Министерството на Финансите е вписало въ тазъгодишний бюджетъ една сумма отъ 5000 лева за наемъ на едно параходче, което да служи за нуждитѣ както на полицията тъй и на митницата, а не за удоволствие на нѣкого си; нъ до сега нито параходчето е наето, нито счюпена пара е дадена нѣкому, нито пъкъ ще се наеме това параходче, защото прѣдставенитѣ условия отъ притежателя не сѫ биле за приемание отъ страна на правителството.

Прочие и за всичко друго въ това антрефиле има да кажа, че това е умишление злоупотрѣбление съ широката свобода на печата.

Гр. Бургасъ, 5 Априлий 1894 год.

Окр. Управитель: **Милковский.**

(Б. Р. Това е *буквално* сложено тукъ. Ний имахме право да кажемъ на г. управителя, че ако той не пази достолѣпието на длъжностьта си, ний ни най-малко не сме длъжни да се плашимъ отъ „чл. 11«, когато пише съ такъвъ езикъ. Но отворихме му мѣсто единственно, за да види читательтъ, че въ *оффициално* писмо-опровержение можало да се пише »перфиденъ съобщитель най гнусно лъже« и да третира работи не по прѣдмѣта. Нуждаеше ли се читательтъ да чуе отъ единъ окр. управитель, че нѣкой, като пишелъ нѣщо въ политически вѣстникъ, подзувалъ се отъ свободата на печата, че тая свобода била широка, че съ неіѫ билъ злоупотрѣбилъ писачътъ и че злоупотрѣбението било умишленно? Това работа ли е на окр. управитель? — Да прощавате, г-не управителю, но нѣмаше нужда да ни учите вий тъй партизански, като редакторъ на »Свобода«, да ли и какъ се злоупотрѣбява съ „широката“ ви „свобода на печата“, защото много отъ писаното и сами признавате. А за отказваното *ще се повърнемъ,* за да *позлоупотрѣбимъ* още малко съ *широката* тая свобода . . .)

ВАРНЕНСКИ ТЪРГОВЦИ ВЪ ПОЛИЦЕЙСКИЯ УЧАСТЪКЪ.

По поводъ на нашитѣ покани къмъ абонатитѣ, да се расплащатъ, защото положението на вѣстника е „критическо“, нѣкои приятели отъ града запитахѫ редакцията ни, какво значели тия думи „критическо“ и „абонатитѣ ще ни накаратъ да спремъ вѣстника.“ Ний имъ отговорихме безъ забикалки, че, като нѣмаме и не искаме агенти, които да ходѫтъ на крака на абонатитѣ, не можемъ да удовлетворяваме разноскитѣ на вѣстника само съ постѫпленията отъ 3—400 лева въ мѣсецъ.—Прѣдложихѫ ни услугитѣ си, да намѣрѫтъ приятели, за да събиратъ абонаментитѣ ни изъ градоветѣ, както и да поканѫтъ тукашнитѣ граждани да улеснѫтъ редакцията съ срѣдства, до като се съберѫтъ абонаментитѣ. Не можехме да имаме нищо противъ туй, щомъ се желае сѫществуването на вѣстника ни. Г-да К. Ранковъ, адвокатъ, и Н. Киселковъ, търговецъ отъ скелята, изявихѫ готовность да услужѫтъ, а щомъ се научили г-да търговцитѣ отъ скелята за туй, присъединили се още нѣколцина и само въ два дни ни донесохѫ на бърза ржка събрани 3440 лева, срѣщу които и издадохме надлѣжна расписка. Трѣбва да забѣлѣжимъ при туй, че тая сумма е събрана почти *изключително* отъ скелята, отъ търговцитѣ.

Но, не щете ли вий, туй не било дошло добрѣ на нашитѣ „патриоти“! Ударъ, ударъ въ сърдцето си чакъ сѫ почувствували „патриотитѣ“! Какъ тъй, отдѣ на кѫдѣ „Черно Море“ да се удостоява съ материална помощь, тъй съ готовность и неусѣтно дадена, и то още отъ търговцитѣ, отъ сърдцето на Варна? Какво значело туй тъй? Варна—опозиция! Гръмъ върху главитѣ на „патриотитѣ“! Вѣстникъ „Правда“, правителственъ вѣстникъ се издава въ Варна, пъкъ всѣкой го върнѫ и пито трима самостоятелни граждани вече не го получаватъ! Хайде, да рѣчемъ че „Правда“ е глупавъ вѣстникъ, та за туй го върнѫли. Ами каква е тѫзи помощь на „Черно Море“? Не стигаше ли, че той се вижда изъ Варна въ всѣка ржка, раздавачитѣ натоварени го носѫтъ по абонатитѣ изъ Варна, ами още и помощь?! Вай, ако чуе Стамболовъ, тогава! — Не, трѣбва да се направи *нѣщо* и . . . направятъ го.

Г-нъ Ив. Явашчиевъ, отъ добрѣ извѣстната търговска кѫща Явашчиевъ въ града ни, съ още нѣколцина приятели, пакъ търговци, като минавали вечерно врѣме край единого турчина, съ когото били познати, като търговци и граждани, рѣшили да се погевезѫтъ нарочно съ него, защото знаяли, че е много *ѫтрѣшенъ* при „патриота“ г-на Спасъ Спасова, пом. кмета, и му поискали: „дай единъ наполеонъ.“—Защо?—Ей-тъй, дай, че сетнѣ ще ти кажемъ.— Добрѣ, кажете!—Казватъ му, той имъ казалъ, че ще каже на Спаса.—„Дай, че иди му кажи“ — му рѣкли и взели единъ наполеонъ съ смѣхове и разни други шеги. Г-ство му бърже-бърже *докладва* на „патриота“ си, че тъй-тъй далъ единъ наполеонъ.

Хѫ, ето „нѣщо“то! Отваря се довнание полицейско, че синътъ отъ търговската тая кѫща, която едва ли сварва да се расправя съ богатствата си, взелъ „по мошеннически начинъ“ пари отъ едикой-си турчинъ! Но и туй не е доста, защото е съ едно само лице и не ще даде исканото *внушение.* Хайде, да се приспособи още и чл. 88 отъ закона за общинитѣ, че *нѣмало разрѣшение за просията!*—Хубаво, не-ли? Топъ гиби! И тръгватъ ли тръгватъ ония-мити търговци да се изреждатъ въ участъка при полиц приставъ! Единъ казва: „на кесията си нѣмамъ господарь,“ другъ казва: „опозиция съмъ, помагамъ,“ трети казва: „кой законъ запрѣщава помощитѣ,“ четвърти казва: „дадохъ за „Черно Море,“ за да му помогнемъ — всички дадохме“ и прч. Дохожда редъ и на г. Ранкова. Той пъкъ показва, че събиралъ помощи, за да докаже, че градътъ е опозиция на правителството. Вика се и г-нъ В. Папанчевъ, адвокатъ. Той показва, че даването и събиранѣето помощи не е прѣстѫпление, а е благодѣтель, за туй не се счита длъженъ да отговаря на въпроси. И тъй нататъкъ.

Какъ ти се вижда, читателю, тая история и това влачене търговцитѣ по участъцитѣ? Не ще ли повѣрвашъ, като ти кажемъ, че и търговци и не търговци сѫ възмутени въ града отъ това дознание?

Правителството имало партизани въ Варна, а? Нà ви партизани! Отъ туй по необоримо доказателство — Господь отъ отъ небето. Това е първий ударъ, който си причинихѫ сами двама-трима правителственни партизани тука. Градътъ рѣшително и явно се обяви противъ правителството, а който още не вѣрва, нека внимава на работитѣ въ нашия градъ и скоро ще се убѣди окончателно.

Добрѣ ще бѫде властьта да се пази, да не се расправя твърдѣ съ търговци и граждани по участъцитѣ, защото туй ги унижава и оскърбява и, слѣдов., твърдѣ умѣстно е, да се възмущаватъ. Ако ще, нека да не ни слуша—ний сме упълномощени да обявимъ туй и съ готовность испълняваме тоя граждански дългъ, за да не приличаме на Разградъ и Шуменъ.

Едно прошение.

До Господина Прѣдсѣдателя
на Министерский Съвѣтъ — София.

Заявление отъ Варненскитѣ търговци.

Господине Прѣдсѣдателю,

Както е извѣстно вече на цѣлия търговски свѣтъ, почитаемото правителство е дало концессията на Българскитѣ Държавни Желѣзници на търговската кѫща А. Давидовъ и С-іе съ извѣстни отстѫпки, за прѣнасянье на всѣкакъвъ видъ стоки отъ българскитѣ портове Бургасъ и Варна за въ вѫтрѣшностьта на България. Нѣма съмнѣние, че почитаемото правителство, е дало тѫзи концессия на поменѫтата търговска кѫща ржководяще се отъ похвалната цѣль да разработи българскитѣ портове въ ущербъ на чуждестраннитѣ; а именно: стокитѣ, прѣдназначени за околноститѣ гдѣто минава желѣзноцѫтната линия Бургазъ— Ямболъ и Източнитѣ желѣзници, които (стоки) до сега прѣминаваха почти исключително прѣзъ турскитѣ пристанища Цариградъ и Дедеагачъ, да прѣминаватъ за напрѣдъ прѣзъ Бургасъ, а стокитѣ, прѣдназначени за крайдунавскитѣ градища и околноститѣ, които до сега прѣминаваха исключително прѣзъ Галацъ — Браила, за напрѣдъ да минаватъ прѣзъ Варна.

Долуподписаннитѣ търговци отъ гр. Варна, ржководящи се отъ сѫщата цѣль, отъ която прѣдполагаме че се е ржководило и почитаемото правителство, и понеже тѫзи концессия, дадена на извѣстна търговска кѫща, се касае до интереситѣ на цѣлия търговски свѣтъ въ България, изобщо, както и до нашитѣ — частно, не считаме за излишно да дадемъ и нашето мнѣние върху този въпросъ, като имаме прѣдъ видъ разработванѣето на българскитѣ портове, отъ една страна, и развиванѣето на търговията въ отечеството ни, отъ друга.

Прѣди да влѣземъ въ подробно разискване на въпроса, ний искаме прѣдъ видъ, че почитаемото правителство е дало тѫзи концессия на поменѫтата търг. кѫща подъ извѣстни условия, напр., и съ нѣкои задълженията отъ страна на търговската кѫща А. Давидовъ & С-іе: както, напр., концесионеритѣ ще се задължаватъ да прѣкаратъ извѣстно количество вагони годишно, да сключѫтъ конвенции за прями съобщения на българскитѣ морски пристанища съ по-главнитѣ европейски и пр. (Тѫзи задължения на концесионеритѣ прѣдполагаме да сѫ такива, тъй като контрактътъ, сключенъ помежду почитаемото правителство и поменѫтата търговска кѫща, не ни е извѣстенъ).

Като имаме прѣдъ видъ всичко това, и за да можемъ да обяснимъ по-ясно нашето мнѣние, позволяваме си да дадемъ слѣдующий въпросъ:

Съ даването концессията на сегашнитѣ концессионери, както и на всѣки други частни личности, постигнѫли ли се цѣльта, която е гонило почитаемото правителство? Ний ще се осмелимъ да отговоримъ, че не.

И ето защо:

Отъ това, което виждаме до днесь, търговската кѫща А. Давидовъ & С-іе, както би направила и всѣка друга, която би взела тѫзи концессия, не само че не отстѫпва почти нищо отъ рефакциитѣ, които има отъ държавната хазна, но даже и въ много случаи се възползува отъ недостѫпа за търговското съсловие на тарифитѣ и разнитѣ распореждания по тѣхъ, за прѣнасянието на стокитѣ по Българскитѣ Държавни Желѣзници, за да спекулира, върху комбинирането на пълнитѣ товари и пр. За по-ясно ще покажемъ два-три примѣра. Има стоки, които съгласно приказъ № 76, забѣлѣжката при чл. 7., могѫтъ да се обявѫтъ за разнородни и когато се испраща само единъ видъ стока търговецътъ не знае това и обявява въ товарителницата стоката както си е въ сѫщность, както, н. п., стока, която се впада въ кл. А, за такситѣ отъ Варна до Руссе при товаръ отъ 10000 килогр. както ѭ обявява търговеца, 28 лева вагонъ отъ 10000 кил. Експедиторътъ, който познава тѫзи комбинация, понеже има въ ржцѣтѣ си тарифитѣ, обявява сѫщата стока за разнородна и се таксира по транзитната тарифа отъ сѫщий приказъ стр. 18, по 8 ст. на тонъ и километръ и 1.50 л. манинулационно право на тонъ и товарителница, всичко 235 л. 80 ст. Въ такъвъ случай, и подъ прѣдлогъ, че концессионера има отстѫпка отъ почитаемото правителство, прѣдлага на търговеца да прѣнесе стоката, напр., съ 250 лева. Тогава излиза, че концесионера печели освѣнъ отстѫпката, която има, но и 15 лева повече. Прѣди даването на тѫзи концессия, по сѫщитѣ причини разликата, която указахме, печелѣше само хазната, понеже експедиторитѣ, които сѫществуваха до сега, работѣхѫ съ търговцитѣ за извѣстно възнаграждение безъ да могѫтъ да се възползуватъ отъ такива комбинации, понеже за прѣдаването и получванието на стокитѣ се натоварваха самитѣ търговци, а експедиторитѣ извършватъ само формалноститѣ срѣщу извѣстно възнаграждение. Втори примѣръ: съгласно сѫществующитѣ тарифи, стокитѣ се таксиратъ съразмѣрно

съ количеството имъ, сир., за пó-долу отъ 5000 кил. се таксиратъ съ извѣстна по висока такса, за 5000 кил. по малка такса, а за 10000, — още пó-малка. Концесионерътъ, като има прѣдъ видъ това, взема отъ всичкитѣ търговци малкитѣ пратки съ една сравнителна малка отстѫпка, комбинира цѣлъ вагонъ и отъ него освѣнъ че печели рефакцията, но още и отъ тѫзи комбинация. Както видите, концесионерътъ ще отнема пратки̇тѣ на самото влагалище за да си допълни количеството, за което се е задължило спрямо правителството. Комбинации отъ вторий примѣръ може да върши всѣки експедиторъ при равни условия, но тъй като концесионерътъ има рефакции, има възможность да унищожи конкурентъ, който се яви, за да може слѣдъ това да работи пакъ самъ, както желае.

За пълнитѣ товари, които сега прѣминаватъ прѣзъ Браила — Галацъ, за крайдунавскитѣ градища, за повечето отъ тѣхъ, разбира се, концесионерътъ ще бѫде принуденъ да остави извѣстна отстѫпка, но тѫзи отстѫпка ще бѫде сравнително минимума и цѣльта пакъ нѣма да се постигне. Да вземемъ двата главни артикули, които днесь се прѣнасятъ изключително по Дунава, а именно: манифактурата и колониалнитѣ, които се въскачватъ приблизително 1000—1500 вагони годишно. Концессионерътъ се явява прѣдъ търговеца и му прѣдлага една отстѫпка, която нѣма да бѫде пó-голѣма отъ 10—15%, ако прѣдположимъ, че той (концесионера) има 30—35 на % отстѫпка. Разбира се, че съ тѫзи отстѫпка търговеца или по голѣмата часть отъ тѣхъ нѣма да намѣрѭтъ смѣтка и ще продължаватъ да прѣкарватъ стокитѣ си прѣзъ Галацъ. Въ такъвъ случай, отъ 1000 вагони, които би трѣбвало да се прѣкарватъ прѣзъ Варна за Руссе и по нататъкъ, ще се прѣкарватъ може би само 100, а остатъкътъ ще минаватъ пакъ прѣзъ Дунава. Значи, гонимата цѣль не се постига, а се дава възможность на отдѣлни личности да спекулиратъ въ ущербъ на държавната хазна и на търговското съсловие.

За постигание на цѣльта, за която говорихме пó горѣ и която е скѫпа на всѣки българинъ и въ интереса на всѣки търговецъ въ България, има, споредъ нашето мнѣние, два способа: 1) да се намалятъ такситѣ на Българскитѣ Държавни Желѣзници съ толкова, колкото се е намалило на концессионеритѣ; 2) да се даде отдѣлно на всѣкиго, който се ангажира да прѣнесе извѣстно количество вагони, безъ да се обръща внимание на личностьта. Въ първийтъ случай прѣнасянието на стокитѣ съ намалени такси ще бѫде достатъчно на всѣкиго, и съ това всѣки търговецъ, който до сега е прѣнасялъ стокитѣ си прѣзъ чуждестраннитѣ пристанища, ще прѣдпочете да ги прѣнася прѣзъ българскитѣ пристанища; още повече, че ако при сегашното положение, когато концессионеритѣ отстѫпватъ само една часть отъ рефакцията, ще бѫде възможно да се привлече извѣстна часть отъ вноса прѣзъ българскитѣ пристанища, та при отстѫпваньето прямо на търговцитѣ цѣлата рефакция, не ще съмнѣние, че исключително всичкитѣ стоки ще прѣминѫтъ прѣзъ нашитѣ пристанища, въ вторий случай, ще се даде възможность на всѣки експедиторъ да се занимава специално съ такива транспорти; а тогава ще се създаде конкуренция и не може да се експлоатира хазната и страната. Въ послѣдний случай даже пó-главнитѣ търговски кѫщи могѫтъ да се ангажиратъ да транспортиратъ стокитѣ сами или съдружно, и ще печелѭтъ цѣлата отстѫпка, а въ такъвъ случай ще бѫдѫтъ принудени да прѣкарватъ всичкитѣ си стоки прѣзъ българскитѣ пристанища, безъ което нѣма да иматъ обѣщаната отстѫпка.

Въ единия и въ другия случай можемъ да Ви увѣримъ, Господине Прѣдсѣдателю, че ако търговската кѫща А. Давидовъ & С-ie се е ангажирала да прѣнесе по държавнитѣ линии извѣстно количество вагони, то при даваньето отстѫпката направо всѣкиму, който се ангажира за извѣстно количество или при намаляванието на тарифата съ колкото е намалена сега на концесионеритѣ, ще може да се прокара, ако не повече, поне двойно количество вагони, колкото сѫ се ангажирали концесионеритѣ. Мислимъ, че върху този въпросъ нѣма нужда за пó-обширни обяснения, понеже подписавшитѣ на настоящето, на които г-да А. Давидовъ & С-ie сѫ прѣдложили услугитѣ си, не намиратъ никаква смѣтка въ тѣзи тѣхни прѣдложения.

Прѣдъ видъ на всичко това, и като вземете подъ внимание, че никоя друга държава не е давала такива концессии на отдѣлни личности, а още повече, че държавнитѣ линии на всѣкждѣ се правѭтъ винаги повече за улеснението на търговията и населението, а не за принасяние полза на държавата, а още повече за принасяние полза на отдѣлна личность, смѣемъ да вѣрваме, Господине Прѣдсѣдателю, че ще дадете ходъ и удовлетворение на нашето справедливо исканье, което, увѣрени сме, ще бѫде поддържано отъ всѣки търговецъ въ България, и ще отнемете дадената концесия на поменѫтата фирма А. Давидовъ & С-ie, като распоредите, съгласно сѫществующитѣ въ страната ни закони, да се даде тѫзи отстѫпка, съгласно горнитѣ ни прѣдложения.

Приемѣте, молимъ, Господине Прѣдсѣдателю, увѣрението въ отличнитѣ ни къмъ Васъ почитания.

Варна, 2-й Априлий 1894 г.

Подписали:

Ст. Явашчиевъ; Дончеви, Петровъ & С-ie; Георги Желѣзъ; Спасъ Шиваровъ; Георги Илиевъ; Андонъ Х. Пейчевъ & С-ie; Савва Георгиевичъ; Т. Арнаудовъ & Хаджиевъ; Х. Димитръ Х. Василевъ; Бр. Киселкови & С-ie; Христо Ризовъ; Бр. Гиневи; П. Киселовъ; Бр. Д. Поппови & С-ie; Пейчевъ & Нейчевъ; Мустафа Ибчи; Никола Т. Таптѫклѫ; Ев. Инглеси; Х. Н. Асадурианъ; Парсекъ Манукианъ &; Бр. М. М. Цапазианъ; З. & А. Хаджопуло; Клеанти Логиосъ; Царсекъ & Стамболианъ; Евгени Сигрисъ; М. Станевъ; Н. Г. Мутафовъ; Бр. Фортуна; Паскаль Табаковъ; Дончо Анковъ; Геновъ & Андоновъ; Д. Арнаудовъ & Г. Карабатакъ; Кировъ, Панайотовъ & С-ie; Бърне М. Радевъ; Христовъ & Петровъ.

Печатница на Хр. Н. Войниковъ — Варна.

КНИЖНИНА.

НОВИ КНИГИ И СПИСАНИЯ.

Получени сѫ въ редакцията ни слѣднитѣ нови книги и списания

(Продължение отъ бр. 97).

12) **Ветеринарна Сбирка.** Мѣсечно списание по ветеринарната медицина и скотовъдството. Органъ на *„Дружеството на Ветеринарнитѣ лѣкари въ България“*. София. Година III. Брой I. Цѣна на абонамента е 6 л.

13) **Основно Училище.** Мѣсечно педагогическо списание за училищна практика и педагогическа литература. Редакторъ *Т. Н. Митевъ*. Ломъ. Година I. Брой I, II и III. Цѣната му за половина година 2.50 л.

14) **Свѣтлина.** Мѣсечно иллюстровано списание за наука, искуство и индустрия. Редакторъ-издатель *Іорданъ Михаиловъ*. Година IV. Книжка I. София. Абонаментътъ му за година е 15 лева.

15). **Утро.** Мѣсечно литературно-научно иллюстровано списание. Уредникъ-издатель *Д. Панайотовъ*. Силистра. Година II. No I. Годишенъ абонаментъ 8 л.

16) **Цѣлина.** Селско мѣсечно списание за стопанство, поминъкъ, наука и книжнина. Издава дружеството *„Селски приятель“*. Пловдивъ. Година III. Книжка II. Цѣна за година 5 л.

17) **Китка** Мѣсечно иллюстровано списание за дѣца. Издава дружество *„Китка“*. Година I. Книжки IV и V. Пловдивъ. Годишенъ абонаментъ 2.50 л.

18) **Свѣтъ.** Мѣсечно списание за всѣкиго. Издава *Книжовенъ Комитетъ*. Година II. Книжка I. София. Цѣна за година 2 л.

19) **Дѣтинска Почивка.** Мѣсечно иллюстровано списание за дѣца. Редакторъ-издатель *Д. Тончевъ*. Година III Книжка III. Силистра. Цѣна за година 2 л.

20) **Младина** Научно-забавителенъ вѣстникъ съ картинки за младежитѣ отъ двата пола. Издава дружеството *„Отецъ Паисий“* въ г. Казанлѫкъ. Година III. Книжка VI. Абонаментъ за година 2 л.

21) **История на търговията** *на всичкитѣ народи отъ най-старо врѣме до днесь* Съставилъ и издава *Л. Паяковъ*, директоръ на Дър. Търговско и Триклассно училище въ Свищовъ *Стара, срѣдня* и *нова история*. Руссе. Скоропечатница на Спиро Гулабчѣв. 1893 г. Стр. 296. Цѣна лева 3.50.

22) **Недостатъци** въ *характера на дѣтето* Педагогическа съвѣти за младитѣ майки, за основнитѣ учители и учители и учащи се въ педагогически училища, отъ *Д-ръ Фридрихъ Шолца*, директоръ на терапевтическата и психиатрическата болница въ гр. Бременъ. Прѣвели отъ русски: *Р. В. Радевъ* и *Д. Шоповъ*. Пловдивъ. Търговска печатница. 1894 год. Стр. 116. Цѣна 2 л.

23). **Пробни Уроци** по **Законъ Божий** за първий курсъ, I, година споредъ проекто-программата. Наредилъ *С. Х. Ивановъ* (учитель). Издава се за въ полза на Топчийското читалище и вечерното училище. Разградъ. Скоропечатницата на Ст. Ив. Килифарски & С-ie 1893 г. Стр. 16. Цѣна 20 ст.

24) **Изборъ**, траги-комедия въ три дѣйствия отъ *Х.* Изъ Авокречалѣб. Издава *Цаню Николовъ* Търново. Скоропечатница на П. Х. Пананотовъ. 1894 г. Стр. 20 Цѣна 25 ст.

25) **Поминъкъ.** Седмично общедостѫпно иллюстровано всеполезно списание. Редакторъ Издатель *Атанасъ Тодорановъ*. Година I. Брой 3-4. Руссе. Цѣната му за година 6 л.

26) **Орачь.** Списание за земледѣлие и скотовъдство, излазя всѣки понедѣлникъ на 12 голѣми страници. Издание на печатницата *»Свѣтлина“* въ гр. Ямболъ. Цѣната му е за година 20 лева.

27) **Живота(ътъ?) на растението.** Десетъ достѫпни за сѣкиго лекции. Съ 63 фигури въ текста. Прѣвелъ отъ русски и издава *Н. Г. Марковъ*, учитель при Търновската Мѫжска Гимназия. Търново. Книгопечатницата на Н. Х. Т. Фъртуновъ. 1894 г. Стр. 318. Цѣна 3 л. 50 ст.

28) **Български Прѣгледъ**, списание за наука, литература и общественъ животъ. Издава *„Общи Трудъ“*. Година I, книга VII. Годишна цѣна е 18 л. — София.

29) **Българска Сбирка**, списание за книжнина и обществени знания. Излиза подъ редакцията на *Стефана С. Бобчевъ* и *Михаила Ив. Маджаровъ*. Год. I, кн. III — Пловдивъ. Цѣна на год. абонаментъ е 10 л.

30) **Юридическо Списание.** Издаватъ *Георги Згуревъ, А. Каблешковъ* и *Д-ръ М. Ст. Шишмановъ*. Год. VI, кн. II — София. Годишна цѣна 10 лева.

31) **Юридически Прѣгледъ.** Излазя подъ редакцията на *Стефана С. Бобчевъ* и *Михаилаа Ив. Маджаровъ*. Год. II кн. IV и V—Пловдивъ, Цѣната му за година 12 лева.

32) **Разумъ**, литературно научно общественно мѣсечно списание. Директоръ *Никола Йонковъ—Владикинъ*. Год. I кн. IV и V. Цѣната му за год. 10 л, — София. (Слѣдва.)

ГОСПОДИНЪ М. БЕНДА,

Прѣдставитель на фабрика за пиано,

ФЕРДИН. ТЮРМЕРЪ

де Мейсенъ

ТУКЪ.

Щастливъ се считамъ, за гдѣто можѫ да Ви съобщѫ, че пианиното, което ми доставихте, напълно ме удовлетвори. Дѣйствително, този инструментъ, освѣнъ богатството си, има главно здравота и красота чудесна; съ една дума, притѣжава всичкитѣ качества, които се изискватъ.

Като Ви давамъ право да публикувате настоящето ми, молѫ, господине, да приемете искреннитѣ ми поздравления.

Варна, 6/III/94

Н. Гиневъ.

25—440—14

ПОКАНА.

Съгласно чл. 3-й отъ программата за отпразднуване 50 годишнината на българската журналистика и за чествуване паметьта на основателя ѝ Фотинова, на 10-й Юлий тая година ще се свика въ гр. София единъ Съборъ отъ български журналисти и списатели, който ще има за цѣль да размисли върху подобрѣнието и напрѣдъка на българската журналистика.

Въ този съборъ ще могѫтъ да участвуватъ като членове всички лица, които сѫ работили или работѭтъ въ областьта на българската литература и журналистика.

Умоляватъ се всички отъ тѣхъ, които желаѭтъ да участвуватъ въ този Съборъ, да съобщѭтъ имената и адреситѣ си най-кѫсно до 1-й Май тая година. Писмата трѣбва да се адресирватъ до прѣдсѣдателя на общия коммитетъ г-нъ М. Балабановъ.

Программата на Събора и другитѣ подробности по сникваньето щѫ бѫдѫтъ съобщени съ особенни писма до ония, които ще заявѭтъ въ горний срокъ, че ще участвуватъ въ Събора.

София, 14-й Мартъ 1894 година.

Отъ общия коммитетъ.

ПРОГРАММА

за отпразднуване 50 годишнината на българската журналистика и за чествуване паметьта на основателя ѝ Фотинова,

(Приета отъ вѣстникаритѣ и списателитѣ въ София, въ събранията имъ на 12, 16, 20, 24 и 28 Февруарий 1894 г.)

1. Прадникътъ ще стане на 10 й Юлий т. г.

Бѣлѣжка. Тая дата се избра, за да могѫтъ да взематъ участие и учителитѣ и ученицитѣ, които прѣзъ това врѣме ще бѫдѫтъ свободни отъ занятия.

Въ този день ще има въ всичкитѣ градове на Българ́ия молебени и мѣстни народни тържества, споредъ программата, която ще се изработи отъ распоредителния комитетъ.

2. Ще се приготви отъ особенъ редакционенъ комитетъ и ще се издаде въ споменъ на Фотинова единъ историко-литературенъ сборникъ отъ оригинални произведения на български писатели, който ще се пръсне на всѣкждѣ изъ България и ще се почне да се продава въ деня на праздника.

Сборникътъ ще се състои отъ 10—12 печатни коли и ще се продава съ една най-умѣрена цѣна.

За отпечатванието на сборника ще се иска пособие отъ г-на Министра на Народното Просвѣщение.

3. По случай на праздника, ще се свика въ столицата единъ Съборъ отъ български журналисти и литератори, за да размислѧ върху подобрѣнието и напрѣдъка на българската журналистика.

За свикването на Събора ще се погрижѫтъ съвмѣстно распоредителний и редакционний комитети, а числото на засѣданията му ще бѫде опрѣдѣлено отъ самия Съборъ.

4. На 10-й Юлий ще се постави паметна плоча на кѫщата въ Самоковъ, въ която се е родилъ основателтъ на българската журналистика Фотиновъ.

Полаганието на плочата ще стане по особенна программа.

Прѣдсѣдатель: **М. Балабановъ.**

Секретарь: **Ю. Ивановъ.**

ДУНАВСКО ПЕЧАТАРСКО ДРУЖЕСТВО.

Орѣхово, Ломъ, Видинъ, Свищовъ и Вратца.

Извѣстяваме, че книжарницитѣ ни сѫ снабдени съ всѣкакви **учебници** и разни за прочитъ **книги** и др.—Сѫщо печатницитѣ ни сѫ снабдени съ най-нови отборъ букви и приемаме за изработване всѣкакви **печатарски поръчки**, като вѣстници, учебници, брошури, свадбени покани, годежни и визитъ картички и всички други **регистри**, книжа, каквито трѣбватъ за правителственнитѣ и частни учреждения. Имаме готови и доставяме всички **канцеларски потрѣбности** за селско общ. Управления и всички други канцеларии, **съ най умѣрени цѣни.**

Увѣряваме всѣкиго, който пазарува отъ насъ, ще остане крайно задоволенъ.

Продаваме на едро и дребно.

Съ почитание:

Томовъ, Дамяновъ и Сие.

5— —5

ЗѪБОЛѢКАРЬТЪ

Леонъ Розенбергъ

се завърнѫ отъ Бургазъ и вече приема въ града всѣкакви зѫбовадения, пломбирания, поставянье искуствени и чистение зѫби въ домътъ на **Фока Харалампе Бабе № 310** при Гръцката Митрополия.

При него се намѣрватъ за продань и разни специалитети и четки за зѫбомиенье и запазванье вѣнцитѣ.

Варна, 21 Марта 1894 год.

ВИЕНСКИ СТОЛОВЕ

отъ разни сортове пристигнѫхѫ въ склада на Хр. Н. Войниковъ въ Варна.

Продажба съ умѣрени цѣни.

Отговорникъ: **П. Чебай.**